ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
M. POIARES MADURO
της 16ης Φεβρουαρίου 2006 [1]

1. Όταν συνταξιούχος λαμβάνει συντάξεις που προέρχονται όχι μόνον από το κράτος στο οποίο κατοικεί αλλά και από άλλο κράτος μέλος, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως έχει ενημερωθεί και τροποποιηθεί από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983 [2], απαγορεύει στο κράτος μέλος κατοικίας να περιλάβει στη βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών ασθενείας που οφείλονται για τις χορηγούμενες από το κράτος αυτό παροχές τις καταβαλλόμενες από άλλο κράτος μέλος συντάξεις; Αυτό είναι, κατ' ουσίαν, το ερώτημα που υποβλήθηκε στην υπόθεση αυτή. Προτείνω να δοθεί αρνητική απάντηση, εξαρτώντας ωστόσο την απάντηση αυτή από μία προϋπόθεση.

I — Η υπόθεση της κύριας δίκης

2. Η Nikula, συνταξιούχος που κατοικεί στο Kemi (Φινλανδία), έλαβε το 2000 συντάξεις γήρατος και επικουρικές συντάξεις από διάφορους φινλανδικούς και σουηδικούς οργανισμούς. Για τη φορολόγησή της για το 2000, οι συντάξεις που έλαβε από τους σουηδικούς οργανισμούς περιλήφθηκαν στο φορολογητέο εισόδημά της. Οι Φινλανδικές αρχές υπολόγισαν τις εισφορές ασφαλίσεως ασθενείας επ' αυτού του συνολικού ποσού των εισοδημάτων της.

3. Η Nikula άσκησε ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Lapin verotuksen oikaisulautakunta (επιτροπή της Λαπωνίας για την αναθεώρηση των φόρων), ζητώντας την

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η πορτογαλική.

2 — ΕΕ L 230, σ. 6, όπως έχει τροποποιηθεί από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3096/95 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995 (ΕΕ L 335, σ. 10, στο εξής: κανονισμός).

έκπτωση του μέρους εκείνου των εισφορών που υπολογίσθηκε βάσει των εσόδων της από τη Σουηδία. Μετά την απόρριψη του αιτήματός της άσκησε προσφυγή ενώπιον του hallinto-oikeus (διοικητικό πρωτοδικείο) (Φινλανδία). Το δικαστήριο αυτό απέρριψε την προσφυγή της με την αιτιολογία ότι έχει εφαρμογή στην προσφεύγουσα ο φινλανδικός νόμος περί ασφαλίσεως. Ο νόμος αυτός ορίζει, συγκεκριμένα, ότι ασφαλισμένη που κατοικεί στη Φινλανδία υποχρεούται να καταβάλει εισφορά ασφαλίσεως ασθενείας που καθορίζεται με μέτρο τη βάση υπολογισμού του δημοτικού φόρου, για τον υπολογισμό του οποίου λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα του φορολογούμενου από συντάξεις που πραγματοποιεί τόσο από φινλανδικούς οργανισμούς όσο και από οργανισμούς της αλλοδαπής.

4. Η προσφεύγουσα βάλλει τώρα κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου. Στηρίζεται ιδίως σε μια διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως που κίνησε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά της Φινλανδικής Δημοκρατίας προκειμένου να διαπιστωθεί ότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας, λαμβάνοντας υπόψη, κατά τον υπολογισμό των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας, τις συντάξεις που καταβάλλονται βάσει της νομοθεσίας κράτους μέλους άλλου εκτός της Φινλανδίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 [3].

5. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, «[ο] φορέας κράτους μέλους που οφείλει την καταβολή συντάξεως, αν η ισχύουσα γι' αυτόν νομοθεσία προβλέπει κρατήσεις εισφορών εις βάρος του δικαιούχου συντάξεως για την κάλυψη των παροχών ασθένειας και μητρότητας, εξουσιοδοτείται να προβαίνει στις κρατήσεις αυτές που υπολογίζονται σύμφωνα με την εν λόγω νομοθεσία επί του ποσού της οφειλομένης παρ' αυτού συντάξεως, κατά το μέτρο που οι χορηγούμενες δυνάμει των άρθρων 27, 28, 28α, 29, 31 και 32 παροχές βαρύνουν τον φορέα του προαναφερθέντος κράτους μέλους».

6. Το αιτούν δικαστήριο αντιμετωπίζει δυσκολίες στην επίλυση της διαφοράς αυτής υπό το φως της ερμηνείας που έδωσε το Δικαστήριο με την απόφαση Rundgren [4]. Υπενθυμίζει, αφενός, ότι, με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι «το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού επιτρέπει μόνον, στις περιπτώσεις που απαριθμεί, στον ενδιαφερόμενο φορέα κράτους μέλους να προβαίνει, ιδίως για την κάλυψη παροχών ασθενείας, σε κρατήσεις επί της εκ μέρους του οφειλομένης συντάξεως, δηλαδή της συντάξεως την οποία πράγματι καταβάλλει ο φορέας αυτός» [5]. Αλλά το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, αφετέρου, ότι η υπόθεση Rundgren διακρίνεται από την περίπτωση της Nikula, κατά το ό,τι ο Rundgren, κάτοικος Φινλανδίας, λάμβανε συντάξεις μόνον από τη Σουηδία ενώ η Nikula λαμβάνει συντάξεις και από τα δύο αυτά κράτη.

3 — Υπόθεση C-105/05 (Επιτροπή κατά Φινλανδίας, εκκρεμούσα ενώπιον του Δικαστηρίου). Επισημαίνω ότι παρόμοια διαδικασία κινήθηκε κατά του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, η οποία κατέληξε στην υποβολή προδικαστικού ερωτήματος (C-66/05, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, εκκρεμούσα ενώπιον του Δικαστηρίου).

4 — Απόφαση της 10ης Μαΐου 2001, C-389/99 (Συλλογή 2001, σ. I-3731).

5 — Σκέψη 49, τελευταία περίοδος, της προπαρατεθείσας αποφάσεως Rundgren.

7. Το Korkein hallinto-oikeus, ευρισκόμενο ενώπιον πρωτόγνωρης καταστάσεως αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού [...] του Συμβουλίου, την έννοια ότι αντίκειται στον κανονισμό αυτόν η υποχρέωση καταβολής εισφοράς ασφαλίσεως ασθενείας κατά τρόπον ώστε, στο κράτος μέλος κατοικίας του δικαιούχου της συντάξεως, να λαμβάνονται υπόψη, για τον υπολογισμό των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας —πλην των συντάξεων που λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος στη χώρα κατοικίας — επίσης τα εκ συντάξεως ποσά που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος, με την προϋπόθεση πάντως ότι η εισφορά ασφαλίσεως ασθενείας δεν υπερβαίνει το ποσό της καταβαλλόμενης στη χώρα κατοικίας συντάξεως, σε περίπτωση που συνταξιούχος, σύμφωνα με το άρθρο 27 του προαναφερθέντος κανονισμού, δικαιούται παροχών ασθενείας ή μητρότητας μόνον από τον φορέα της χώρας κατοικίας του, οι εν λόγω δε παροχές επιβαρύνουν τον φορέα αυτό;»

II — Ανάλυση του ερωτήματος

8. Υπενθυμίζω κατ' αρχάς το νομοθετικό πλαίσιο στο οποίο τοποθετείται η διάταξη που αποτελεί το αντικείμενο του υποβληθέντος ερωτήματος. Μόνο μέσα στο πλαίσιο αυτό νοείται η παραπομπή της διατάξεως αυτής στις λεπτομέρειες υπολογισμού που καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία. Στην παραπομπή αυτή αντιπαρατίθεται όμως μία ένσταση που εγείρει η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, η Επιτροπή και η Πορτογαλική και Ισπανική Κυβέρνηση, καθώς και ένας περιορισμός που απορρέει από τις αρχές του κοινοτικού δικαίου.

A — *Το πλαίσιο*

9. Το άρθρο 33 βρίσκεται στο πρώτο κεφάλαιο του τίτλου III σχετικά με τις παροχές ασθενείας και μητρότητας, στο τμήμα που είναι αφιερωμένο στην κατάσταση των συνταξιούχων και των μελών της οικογενείας τους. Το τμήμα αυτό ρυθμίζει την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις παροχές ασθένειας και μητρότητας που δικαιούνται οι συνταξιούχοι καθώς και την είσπραξη των εισφορών που οφείλουν αυτοί για την κάλυψη των εν λόγω παροχών.

10. Συναφώς, ο κανονισμός διακρίνει τρεις περιπτώσεις σε συνάρτηση με δύο κριτήρια: την προέλευση των οφειλόμενων συντάξεων και την ύπαρξη δικαιώματος για παροχές στο κράτος κατοικίας. Το άρθρο 27 του κανονισμού θεσπίζει τον κανόνα ότι ο δικαιούχος συντάξεων που οφείλονται κατά τη νομοθεσία περισσοτέρων κρατών μελών, ο οποίος δικαιούται παροχών σε είδος κατά τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί, λαμβάνει τις παροχές αυτές από τον φορέα του τόπου κατοικίας και εις βάρος αυτού, «σαν ο ενδιαφερόμενος να εδικαιούτο σύνταξη [...] αποκλειστικά δυνάμει της νομοθεσίας του

τελευταίου αυτού κράτους μέλους». Σε παρόμοια κατάσταση, όπου, όμως, δεν υφίσταται δικαίωμα στο κράτος κατοικίας, το άρθρο 28 προβλέπει ότι, από τη στιγμή που δημιουργείται δικαίωμα για παροχές βάσει της νομοθεσίας στο αρμόδιο για θέματα συντάξεων κράτος μέλος, ο δικαιούχος της συντάξεως λαμβάνει τις παροχές σε είδος από τον φορέα του τόπου κατοικίας, «ως εάν ο ενδιαφερόμενος είχε δικαίωμα συντάξεως [...] κατά τη νομοθεσία του κράτους στο έδαφος του οποίου κατοικεί», το βάρος δε των παροχών αυτών ρυθμίζεται σύμφωνα με τα συγκεκριμένα κριτήρια του άρθρου 28, παράγραφος 2. Τέλος, το άρθρο 28α, εισάγει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28, έναν ειδικό κανόνα. Στην περίπτωση που υφίσταται δικαίωμα παροχών στο κράτος κατοικίας του συνταξιούχου, αλλά το κράτος αυτό δεν του καταβάλλει σύνταξη, ορίζεται ότι το βάρος των παροχών που χορηγούνται από το κράτος κατοικίας φέρει το αρμόδιο για τις συντάξεις κράτος μέλος, το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 28 παράγραφος 2.

11. Αυτοί οι φαινομενικά περίπλοκοι κανόνες ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα σε δύο απλές αρχές. Πρώτον, πρέπει να εξασφαλισθεί ότι οι ενδιαφερόμενοι θα υπάγονται, στο μέτρο του δυνατού, στο σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως ενός μόνον κράτους μέλους, ούτως ώστε να αποφεύγονται οι σωρεύσεις εφαρμοστέων εθνικών νομοθεσιών και οι περιπλοκές που θα μπορούσαν να προκύψουν εξ αυτού [6]. Δεύτερον, πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να σταθμιστεί το κόστος των παροχών που χορηγούνται εντός του κράτους στο οποίο ο ενδιαφερόμενος άσκησε την δραστηριότητα λόγω της οποίας απέκτησε το δικαίωμα συντάξεως. Αυτές είναι, εξάλλου, τηρουμένων των αναλογιών, οι κατευθυντήριες αρχές του κοινοτικού συστήματος για τον συντονισμό των εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως που έχουν εφαρμογή στην περίπτωση των διακινούμενων εργαζομένων δυνάμει των θεμελιωδών διατάξεων του άρθρου 13 του κανονισμού.

12. Το άρθρο 33 του κανονισμού είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις αρχές αυτές. Ρυθμίζει το θέμα της είσπραξης των εισφορών που παρακρατούνται για την κάλυψη των παροχών ασθένειας και μητρότητας που χορηγούνται στους συνταξιούχους. Μόνον το κράτος που καταβάλλει τη σύνταξη και φέρει το βάρος των παροχών που χορηγούνται στον συνταξιούχο εξουσιοδοτείται να προβαίνει στις κρατήσεις εισφορών επί της συντάξεως αυτής.

Β — *Η παραπομπή*

13. Εν προκειμένω, η Nikula λαμβάνει συντάξεις δυνάμει των νομοθεσιών δύο κρατών μελών, μεταξύ των οποίων και το κράτος κατοικίας της το οποίο της χορηγεί, επιπλέον, δικαίωμα σε παροχές. Η Nikula εμπίπτει επομένως στην περίπτωση του άρθρου 27 του κανονισμού. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, αρμόδιος για τη χορήγηση των παροχών είναι ο φορέας του τόπου κατοικίας και αυτός πρέπει να φέρει το βάρος.

6 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1982, 276/81, Kuijpers (Συλλογή 1982, σ. 3027, σκέψη 10).

14. Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 27, από το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού προκύπτει ότι το κράτος του τόπου κατοικίας εξουσιοδοτείται να προβαίνει σε κρατήσεις εισφορών από τη Nikula. Επομένως, κάθε άλλο κράτος μέλος αποκλείεται να προβαίνει στις κρατήσεις αυτές.

15. Η διάταξη αυτή προβλέπει επιπλέον ότι οι κρατήσεις υπολογίζονται «σύμφωνα με τη νομοθεσία» του κράτους κατοικίας και παρακρατούνται από την οφειλόμενη από αυτό σύνταξη.

16. Ποιο είναι το πεδίο εφαρμογής της παραπομπής αυτής; Θεωρώ ότι πρέπει να εφαρμοστεί εν προκειμένω η αρχή που έθεσε το Δικαστήριο με την απόφαση Terhoeve [7], βάσει της οποίας, «ελλείψει εναρμονίσεως των εθνικών νομοθεσιών σε κοινοτικό επίπεδο, στα κράτη μέλη εναπόκειται κατ' αρχήν να καθορίσουν τα εισοδήματα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των εισφορών κοινωνικής ασφαλίσεως». Αυτό ενισχύεται από το ότι η κοινοτική νομοθεσία περιλαμβάνει ρητή παραπομπή στη νομοθεσία του κράτους μέλους που καθορίζεται ως το αρμόδιο κράτος μέλος για τα θέματα κρατήσεων επί των εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας [8]. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι μόνον η νομοθεσία του κράτους αυτού καθορίζει, κατ' αρχήν, τις λεπτομέρειες υπολογισμού των εισφορών αυτών. Μολονότι από πουθενά δεν επιβάλλεται [9], τίποτε επίσης δεν απαγορεύει να καθορίζει η νομοθεσία αυτή το ύψος των εισφορών για την ασφάλιση ασθενείας υπολογίζοντας όχι μόνον τα έσοδα που προέρχονται από το κράτος κατοικίας αλλά και τα έσοδα που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη. Παρόμοια λύση έγινε δεκτή από τον γενικό εισαγγελέα Jacobs στην υπόθεση Movrin [10], όσον αφορά παρόμοια πρακτική που εφαρμόζεται στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

17. Ωστόσο, κατά της λύσεως αυτής προτάθηκε από διάφορους διαδίκους μία ένσταση.

Γ — *Η ένσταση*

18. Υπάρχει πράγματι μία απόφαση η οποία, εκ πρώτης όψεως, φαίνεται να διαφέρει σαφώς. Με την απόφαση Rundgren, το Δικαστήριο έκρινε «ότι από τις διατάξεις αυτές του άρθρου 33, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 προκύπτει ότι, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η Φινλανδική Κυβέρνηση, ο κανονισμός αυτός δεν επιτρέ-

7 — Απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1999, C-18/95 (Συλλογή 1999, σ. I-345, σκέψη 51).

8 — Έχει αποδειχθεί, a contrario, ότι στους όρους μιας διατάξεως του κοινοτικού δικαίου *οι οποίοι δεν παραπέμπουν ρητώς στο δίκαιο των κρατών μελών* «πρέπει κανονικά να δίδεται, σε όλη την Κοινότητα, αυτοτελής και ενιαία ερμηνεία» (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, C-287/98, Linster, Συλλογή 2000, σ. I-6917, σκέψη 43).

9 — Υπάρχουν περιπτώσεις, πράγματι, στις οποίες ο κανονισμός υποχρεώνει την εθνική νομοθεσία να περιλάβει κατά τον υπολογισμό κοινωνικής ασφαλίσεως τις κρατήσεις που εισπράχθηκαν σε άλλο κράτος μέλος (απόφαση της 26ης Μαΐου 2005, C-249/04, Allard, Συλλογή 2005, σ. I-4535).

10 — Σημείο 20 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Jacobs στην υπόθεση εκείνη (απόφαση της 6ης Ιουλίου 2000, C-73/99, Συλλογή 2000, σ. I-5625). Διευκρινίζω ότι με την απόφασή του το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί του σημείου αυτού.

πει στο κράτος μέλος, στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο δικαιούχος συντάξεως, να απαιτεί από αυτόν την καταβολή εισφορών ασφαλίσεως ασθενείας που προβλέπει η εθνική του νομοθεσία, υπολογιζόμενων με βάση τα εισοδήματα του ενδιαφερομένου που αποτελούνται από συντάξεις καταβαλλόμενες από άλλο κράτος μέλος»[11]. Το Δικαστήριο προσθέτει ότι «το άρθρο 33, παράγραφος 1, επιτρέπει μόνον, στις περιπτώσεις που απαριθμεί, στον ενδιαφερόμενο φορέα κράτους μέλους να προβαίνει, ιδίως για την κάλυψη παροχών ασθενείας, σε κρατήσεις επί της εκ μέρους του οφειλομένης συντάξεως, δηλαδή της συντάξεως την οποία πράγματι καταβάλλει ο φορέας αυτός».

19. Κατά την Επιτροπή, το Δικαστήριο εκφράζει με την απόφαση αυτή μία γενική θέση, με την οποία αποτρέπει το να περιλαμβάνονται οι συντάξεις που καταβάλλονται από άλλο κράτος μέλος στο εισόδημα επί του οποίου υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές ασθενείας. Αυτή είναι επίσης η άποψη της Πορτογαλικής και της Ισπανικής Κυβερνήσεως που παρεμβαίνουν ενώπιον του Δικαστηρίου. Αντιθέτως, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, με την οποία συντάσσονται οι κυβερνήσεις της Ολλανδίας και της Νορβηγίας, υποστηρίζει ότι πρόκειται για ad hoc λύση η οποία δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση. Περαιτέρω, η Ολλανδική Κυβέρνηση αντιτάσσει στην Επιτροπή το κείμενο μίας από τις προτάσεις της περί τροποποιήσεως του άρθρου 33, παράγραφος 1, όπου διευκρινίζεται ότι η είσπραξη των εισφορών αυτών μπορεί να πραγματοποιηθεί επί του συνόλου των συντάξεων που καταβάλλονται στους συνταξιούχους[12].

20. Κατά τη γνώμη μου, η ένσταση που πρότεινε η Επιτροπή και η Ισπανική και Πορτογαλική Κυβέρνηση στηρίζεται σε πλασματική βάση. Βεβαίως, με την απόφαση αυτή αναγνωρίζεται ότι «το άρθρο 33, παράγραφος 1, επιτρέπει μόνον, στις περιπτώσεις που απαριθμεί, στον ενδιαφερόμενο φορέα κράτους μέλους να προβαίνει, ιδίως για την κάλυψη παροχών ασθενείας, σε κρατήσεις επί της εκ μέρους του οφειλομένης συντάξεως, δηλαδή της συντάξεως την οποία πράγματι καταβάλλει ο φορέας αυτός». Αλλά, με την απόφαση εκείνη το Δικαστήριο διαπιστώνει απλώς ότι αρμοδιότητα για την επιβολή κρατήσεων επί της συντάξεως έχει το κράτος που πράγματι καταβάλλει σύνταξη. Το κράτος που παρέχει *ενδεχόμενο* δικαίωμα για σύνταξη χωρίς *πράγματι* να την καταβάλλει, όπως το Φινλανδικό κράτος στην περίπτωση της υποθέσεως Rundgren, δεν μπορεί να στηριχθεί στις διατάξεις του κανονισμού για να απαιτήσει την καταβολή των κοινωνικών εισφορών. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο ενδιαφερόμενος βρισκόταν υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στο άρθρο 28α του κανονισμού. Όντας κάτοικος Φινλανδίας, ελάμβανε συντάξεις από το Βασίλειο της Σουηδίας το οποίο, για τον λόγο αυτό, έφερε το βάρος των χορηγούμενων παροχών. Η αρχή σύμφωνα με

11 — Σκέψη 49 της αποφάσεως Rundgren, προπαρατεθείσα.

12 — Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού 1408/71 και ο κανονισμός (ΕΟΚ) 574/72 του Συμβουλίου περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 [COM(2003) 468 τελικό]. Ωστόσο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισαν να μην υιοθετήσουν την τροποποίηση αυτή στον κανονισμό (ΕΚ) 883/2004, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166, σ. 1), ο οποίος καταργεί τον κανονισμό 1408/71. Δεχόμενο την αρχή της «ανάγκης ισορροπίας μεταξύ των εισπραττόμενων εισφορών και του κόστους των καταβαλλόμενων παροχών», το Συμβούλιο έκρινε ότι έπρεπε να περιλάβει την τροποποίηση αυτή στον προσεχή κανονισμό εφαρμογής [κοινή θέση (ΕΚ) 7/2005 που καθορίστηκε από το Συμβούλιο στις 15 Νοεμβρίου 2004 (ΕΕ 2005, C 38 E, σ. 21, ειδικότερα σ. 34)].

την οποία μόνον το κράτος που είναι πράγματι αρμόδιο για τη σύνταξη πρέπει να φέρει το βάρος των παροχών σε είδος που χορηγούνται στον συνταξιούχο οδηγούσε επομένως στην πλήρη αναρμοδιότητα της Δημοκρατίας της Φινλανδίας ως κράτους κατοικίας [13].

21. Φαίνεται έτσι ότι η «αρχή Rundgren» αφορά τον καθορισμό του αρμόδιου για θέματα συντάξεως κράτους και όχι τις λεπτομέρειες υπολογισμού των συντάξεων. Δεν προσφέρει επομένως καμία βοήθεια στην επίλυση της υπό κρίση διαφοράς. Εν προκειμένω, συγκεκριμένα, το πλαίσιο της διαφοράς δεν καθορίζεται από το άρθρο 28α, αλλά από το άρθρο 27 του κανονισμού. Το Φινλανδικό κράτος είναι πράγματι αρμόδιο για την καταβολή των συντάξεων. Επομένως, δεν αμφισβητείται ότι το κράτος αυτό είναι πράγματι αρμόδιο, σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 1, να προβεί στις κρατήσεις εισφορών.

22. Απομονώνοντας το εδάφιο της σκέψεως 49 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Rundgren από το πλαίσιο μέσα στο οποίο αποφάνθηκε το Δικαστήριο, οι ενιστάμενοι υποπίπτουν, κατά τη γνώμη μου, σε ερμηνευτικό σφάλμα. Ερμηνεύουν αυτό το εδάφιο της αποφάσεως ως εάν η καταβαλλόμενη από το αρμόδιο κράτος σύνταξη αποτελούσε την αποκλειστική βάση για τον υπολογισμό των κρατήσεων επί συντάξεων. Πάντως, η απόφαση Rundgren, δεν θίγει τις *λεπτομέρειες* υπολογισμού. Η καταβαλλόμενη σύνταξη λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά ως *προϋπόθεση* που καθιστά δυνατή τη διενέργεια κρατήσεων επί συντάξεων. Επομένως, από το γεγονός ότι το άρθρο 33, παράγραφος 1, εξουσιοδοτεί *μόνον* τον φορέα του κράτους που πράγματι καταβάλλει τη σύνταξη να προβεί σε κρατήσεις δεν μπορεί να συναχθεί ότι οι κρατήσεις αυτές μπορούν να διενεργηθούν *μόνον* επί του ποσού της οφειλόμενης από το κράτος αυτό συντάξεως.

23. Έχω τη γνώμη ότι η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το πλαίσιο στο οποίο βρίσκεται η επίμαχη διάταξη. Οι διατάξεις του πρώτου κεφαλαίου του τίτλου ΙΙΙ του κανονισμού που αφορούν τις διάφορες κατηγορίες παροχών αποσκοπούν κυρίως στο να καθορίσουν το κράτος που είναι αρμόδιο για τις παροχές ασθενείας και μητρότητας για ορισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων, η περίπτωση των οποίων δεν καλύπτεται από τις διατάξεις του τίτλου ΙΙ. Στο πλαίσιο αυτό, αντικείμενο του άρθρου 33, παράγραφος 1, αποτελεί απλώς ο καθορισμός του κράτους που είναι αρμόδιο για την είσπραξη των εισφορών από τους συνταξιούχους και όχι ο καθορισμός των λεπτομερειών υπολογισμού των εν λόγω εισφορών. Στο κράτος αυτό εναπόκειται, επομένως, να καθορίσει τις εν λόγω λεπτομέρειες υπολογισμού, τηρουμένων των αρχών του κοινοτικού δικαίου.

24. Επιπλέον, η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να αναιρεθεί από το ό,τι η Φινλανδική νομοθεσία δεν εξαρτά το δικαίωμα παροχών από το ποσό των παρακρατηθεισών εισφορών. Η Ισπανική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση ισχυρίζονται ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, ο τρόπος υπολογισμού που εφάρμοσε η Φινλανδική νομοθεσία καταλήγει στο να απαιτείται αύξηση της εισφοράς χωρίς να

13 — Σκέψη 47 της αποφάσεως Rundgren, προπαρατεθείσα.

προκύπτει πρόσθετη κοινωνική προστασία. Πάντως, η απαίτηση αυτή αντιβαίνει στους κανόνες της Συνθήκης ΕΚ περί ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων.

25. Αυτός ο τρόπος συλλογιστικής είναι εσφαλμένος. Στηρίζεται σε μια νομολογία σχετική με την κατάσταση των προσώπων που ασκούν τη δραστηριότητά τους σε περισσότερα κράτη μέλη και είναι ασφαλισμένοι στο καθεστώς κοινωνικής ασφαλίσεως του κράτους στο οποίο κατοικούν. Η Συνθήκη απαγορεύει πράγματι τη νομοθετική ρύθμιση κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος κατοικίας που υποχρεώνει τα πρόσωπα αυτά να καταβάλλουν εισφορές σε επικουρικό καθεστώς κοινωνικής ασφαλίσεως χωρίς να προσφέρουν την αντίστοιχη κοινωνική προστασία [14]. Αυτό δεν ισχύει, όμως, για την κατάσταση στην οποία τοποθετεί η Φινλανδική νομοθεσία τους ασφαλισμένους που άσκησαν τη δραστηριότητά τους σε περισσότερα κράτη μέλη. Αφενός, υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, η νομοθεσία αυτή τείνει να έχει εφαρμογή, ως νομοθεσία του κράτους κατοικίας, αποκλείοντας κάθε άλλη νομοθεσία. Αφετέρου, το σύστημα που προβλέπει έχει εφαρμογή στο σύνολο των ασφαλισμένων που κατοικούν στη Φινλανδία. Η νομοθεσία αυτή δεν επιβάλλει επομένως, κατ' αρχήν, πρόσθετη εισφορά στα πρόσωπα που άσκησαν το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας.

26. Ο κανόνας της μη εξαρτήσεως των παροχών από το ύψος των καταβληθεισών εισφορών, όπως προβλέπεται από τη Φινλανδική νομοθεσία, είναι κανόνας οργανώσεως του εθνικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως, η ρύθμιση του οποίου εμπίπτει, κατά πάγια νομολογία, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών [15]. Το να μην υφίσταται αντιστοιχία μεταξύ του ύψους των εισφορών και της ποσότητας και της ποιότητας των παροχών που χορηγούνται αποτελεί επιλογή οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής του οικείου κράτους, η οποία είναι άνευ σημασίας από πλευράς κανόνων κοινοτικού δικαίου. Συναφώς, κρίσιμο είναι μόνον το γεγονός ότι οι κρατήσεις επί των εισφορών πραγματοποιούνται ως αντιπαροχή για τις παροχές που χορηγούνται στην ενδιαφερόμενη στο κράτος κατοικίας.

27. Αναμφισβήτητα, επομένως, προκύπτει ότι ο τρόπος υπολογισμού που επέλεξε η Δημοκρατία της Φινλανδία μπορεί να αποβεί λιγότερο ευνοϊκός για την ενδιαφερόμενη από τον τρόπο υπολογισμού άλλου κράτους μέλους από το οποίο λαμβάνει μέρος των συντάξεών της. Αλλά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχει, όπως ισχυρίζεται η Ισπανική Κυβέρνηση, πρόδηλος περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων. Επιβάλλεται η υπόμνηση, συγκεκριμένα, ότι η Συνθήκη δεν προέβλεψε την εναρμόνιση των νομοθεσιών κοινωνικής ασφαλίσεως των κρατών μελών. Καθιερώνει μόνον ένα σύστημα συντονισμού των νομοθεσιών αυτών, σεβόμενη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εθνικών νομοθεσιών [16]. Υπό τις συνθήκες αυτές, το κοινοτικό δίκαιο δεν μπορεί να εξασφαλίσει στον ασφαλισμένο ότι η μετακίνηση σε άλλο κράτος μέλος δεν θα έχει επιπτώσεις όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση [17]. Λαμβανομένων υπόψη

14 — Αποφάσεις της 15ης Φεβρουαρίου 1996, C-53/95, Kemmler (Συλλογή 1996, σ. I-703), και της 19ης Μαρτίου 2002, C-393/99 και C-394/99, Hervein κ.λπ. (Συλλογή 2002, σ. I-2829).

15 — Βλ., μεταξύ άλλων απόφαση της 12ης Ιουλίου 2001, C-157/99, Smits και Peerbooms (Συλλογή 2001, σ. I-5473, σκέψη 44).

16 — Όπως το υπενθυμίζει η τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού.

17 — Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση Hervein κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψεις 50 και 51.

των σχετικών διαφορών των νομοθετικών ρυθμίσεων των κρατών μελών, η μετακίνηση αυτή μπορεί να είναι, ανάλογα με την περίπτωση, περισσότερο ή λιγότερο ευνοϊκή για τον ασφαλισμένο όσον αφορά τις εισφορές του [18]. Επομένως, η ενδιαφερόμενη δεν μπορεί να αντλήσει από το κοινοτικό δίκαιο το δικαίωμα να έχει την ίδια μεταχείριση σε όλα τα κράτη μέλη από τα οποία λαμβάνει σύνταξη και στο έδαφος των οποίων μπορεί να έχει την κατοικία της, μεταχείριση η οποία, επιπλέον, λαμβάνει ως μέτρο την ευνοϊκότερη νομοθεσία.

28. Αντίθετη ερμηνεία θα είχε ως αποτέλεσμα να προβλέπεται ευνοϊκότερη μεταχείριση μόνο για τους ασφαλισμένους που διακινήθηκαν εντός της Κοινότητας. Όμως το κοινοτικό σύστημα συντονισμού των εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως δεν έχει αυτήν την έννοια ούτε αυτό το αντικείμενο. Επιβάλλεται μόνο, «στα πλαίσια αυτού του συντονισμού, να υπάρξει εγγύηση, στο εσωτερικό της Κοινότητας, για ίση μεταχείριση των εργαζομένων που είναι πολίτες κρατών μελών καθώς και των προσώπων που έλκουν απ' αυτούς δικαιώματα και των επιζώντων αυτών έναντι διαφόρων εθνικών νομοθεσιών» [19].

29. Δύσκολα γίνεται αντιληπτό, εξάλλου, πως θα μπορούσε η εφαρμογή της φινλανδικής νομοθεσίας να αποτελεί το αίτιο αυτού που η Πορτογαλική Κυβέρνηση ονομάζει «οιονεί εναρμόνιση των νομοθεσιών». Βεβαίως, οι συντάξεις που καταβάλλονται από τους σουηδικούς οργανισμούς λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των κρατήσεων. Αλλά αυτό γίνεται βάσει του εισοδήματος που εισέπραττε η ενδιαφερόμενη η οποία κατοικεί και είναι ασφαλισμένη στη Φινλανδία. Το σουηδικό σύστημα συντάξεων και εισφορών ουδόλως θίγεται από αυτές τις διατάξεις.

30. Ελλείψει εναρμονίσεως, τα κράτη μέλη είναι επομένως, κατ' αρχήν, ελεύθερα να καθορίζουν τις λεπτομέρειες υπολογισμού των εισφορών των ασφαλισμένων για την κάλυψη των παροχών ασθενείας που χορηγούνται στους συνταξιούχους. Η ελευθερία όμως αυτή δεν είναι απεριόριστη.

Δ — *Η προϋπόθεση*

31. Δεν αμφισβητείται, πράγματι, ότι, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς τους σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να σέβονται το κοινοτικό δίκαιο και, ειδικότερα, τις διατάξεις του κανονισμού και τις διατάξεις της Συνθήκης που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων [20].

32. Κατά τα λοιπά, οι διατάξεις αυτές είναι συμπληρωματικές. Έχει κριθεί, με την απόφαση Noij [21], ότι το άρθρο 33 του κανονισμού εντάσσεται στον στόχο του κανονι-

18 — Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Ιουλίου 2005, C-403/03, Schempp (Συλλογή 2005, σ. I-6421, σκέψη 45).

19 — Όπως ορίζει η πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1408/71.

20 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 2000, C-135/99, Elsen (Συλλογή 2000, σ. I-10409, σκέψη 33).

21 — Απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 1991, C-140/88 (Συλλογή 1991, σ. I-387, σκέψη 13).

σμού, που είναι η συμβολή στην εδραίωση της όσο το δυνατόν πληρέστερης ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων εντός της Κοινότητας. Με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι «οι κανόνες που θέτει το άρθρο 33 [...] αποτελούν έκφραση μιας γενικότερης αρχής, κατά την οποία ο δικαιούχος συντάξεως δεν μπορεί να υποχρεώνεται, λόγω του ότι κατοικεί στο έδαφος κράτους μέλους, να καταβάλλει εισφορές σε σύστημα υποχρεωτικής ασφαλίσεως για την κάλυψη παροχών που βαρύνουν φορέα άλλου κράτους μέλους» [22]. Το ζήτημα είναι να αποφεύγει ο ενδιαφερόμενος να καταβάλλει εισφορές σε κράτος που δεν φέρει το κόστος των παροχών που χορηγούνται σ' αυτόν. Η απόφαση αυτή επιβεβαιώνει τον σύνδεσμο που πρέπει να υπάρχει μεταξύ της υποχρεώσεως χορηγήσεως παροχών και της αρμοδιότητας παρακρατήσεως εισφορών.

33. Ωστόσο, είναι αληθές ότι ο σύνδεσμος αυτός θα μπορούσε να παύσει να υφίσταται στην περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, επιβλήθηκαν σε συνταξιούχο εισφορές ασφαλίσεως ασθενείας κατά τη χρονική περίοδο που ασκούσε δραστηριότητα σε κράτος άλλο από το κράτος κατοικίας του. Φαίνεται, πράγματι, ότι στο Βασίλειο της Σουηδίας ισχύει ένα σύστημα στο οποίο οι εισφορές που προορίζονται για τις χορηγούμενες στους συνταξιούχους παροχές ασθενείας εισπράττονται από αυτούς την περίοδο που ασκούν τη δραστηριότητά τους. Στην περίπτωση αυτή, η επιλογή της αρμοδιότητας της Δημοκρατίας της Φινλανδίας για τον ελεύθερο καθορισμό των λεπτομερειών υπολογισμού των εισφορών παρουσιάζει τον κίνδυνο της *καταβολής των εισφορών εις διπλούν*. Συγκεκριμένα, μεταφέροντας την κατοικία του από ένα κράτος μέλος στο οποίο έχει ήδη καταβάλει εισφορές σε άλλο κράτος μέλος αρμόδιο να προβεί σε κρατήσεις εισφορών επί του συνόλου των συντάξεων που του οφείλονται, ο πολίτης που άσκησε τη δραστηριότητά του σε περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να υποβληθεί σε διπλή καταβολή εισφορών για τις ίδιες παροχές.

34. Αυτό συμβαίνει, ιδίως, όταν η εθνική νομοθεσία, μη λαμβάνοντας υπόψη την ειδική κατάσταση των συνταξιούχων που άλλαξαν τόπο κατοικίας κατά την περίοδο που ασκούσαν δραστηριότητα, τους επιβάλλει την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών ασθενείας περιλαμβάνοντας στη βάση υπολογισμού των εισφορών τις συντάξεις που καταβλήθηκαν από άλλο κράτος μέλος στο οποίο είχαν γίνει κρατήσεις για τον λόγο αυτό.

35. Παρόμοιο αποτέλεσμα, που δεν είναι ευνοϊκό για τους πολίτες των κρατών μελών που άσκησαν δραστηριότητα σε περισσότερα κράτη μέλη σε σχέση με τους πολίτες που ήσαν πάντοτε κάτοικοι του οικείου κράτους, αντιβαίνει στη διάταξη του άρθρου 33 του κανονισμού και ταυτόχρονα στις διατάξεις της Συνθήκης τις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων.

36. Κατά συνέπεια, έχω τη γνώμη ότι το κοινοτικό δίκαιο υποχρεώνει τις αρχές του αρμόδιου σε θέματα παροχών κράτους μέλους, που επιλέγει να υπολογίσει τις κρατήσεις εισφορών βάσει του συνολικού εισοδήματος του συνταξιούχου, να λάβει

22 — Σκέψη 14 της αποφάσεως Noij, προπαρατεθείσα.

υπόψη, για τους σκοπούς του υπολογισμού αυτού, τις εισφορές που έχει καταβάλει αυτός σε άλλο κράτος μέλος [23].

37. Στην περίπτωση αυτή, στον ασφαλισμένο εναπόκειται να αποδείξει ενώπιον των αρχών του κράτους κατοικίας του την πραγματική καταβολή των εισφορών στο άλλο αυτό κράτος μέλος.

38. Είναι αναμφίβολο ότι αυτή η υποχρέωση να ληφθούν υπόψη οι εισφορές που καταβλήθηκαν προγενέστερα, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες του άλλου κράτους μέλους, ενδέχεται να δημιουργήσει, στο κράτος κατοικίας, ορισμένες πρακτικές και διοικητικές δυσκολίες. Ωστόσο, κατ' αρχήν, δεν αμφισβητείται ότι η εκ μέρους κράτους μέλους παρέκκλιση από τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από διοικητικής φύσεως λόγους [24]. Επομένως, μολονότι το άρθρο 33 του κανονισμού δεν θίγει κατ' αρχήν την αυτονομία των αρμόδιων κρατών μελών για τους σκοπούς του καθορισμού των λεπτομερειών υπολογισμού των εισφορών, είναι θεμιτό να απαιτείται εν προκειμένω από το οικείο κράτος μέλος να οργανώσει ένα δίκαιο σύστημα συνυπολογισμού των εισφορών που καταβλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος. Επιβάλλεται κυρίως να εξασφαλιστεί ότι το σύστημα αυτό δεν θα θίγει τα δικαιώματα των πολιτών των κρατών μελών που άσκησαν το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Κοινότητας καθιστώντας αδύνατο ή εξαιρετικά δυσχερή τον συνυπολογισμό των εισφορών αυτών.

39. Απομένει, τέλος, να επισημανθεί η προϋπόθεση που τέθηκε από τη Δημοκρατία της Φινλανδίας και αναφέρεται ρητά στο ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας θεωρεί ότι η δυνατότητα να περιληφθούν οι συντάξεις που λαμβάνονται από άλλο κράτος μέλος στον υπολογισμό των εισφορών που εισπράττονται από τον ασφαλισμένο εξακολουθεί να εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι οι εισπραχθείσες εισφορές δεν υπερβαίνουν το ποσό της συντάξεως που καταβάλλεται από αυτή.

40. Η προϋπόθεση αυτή φαίνεται να συνάγεται από το ίδιο το γράμμα του κανονισμού. Το άρθρο 33 του κανονισμού προβλέπει ότι οι κρατήσεις διενεργούνται *επί της συντάξεως που οφείλει* το αρμόδιο για τη χορήγηση των παροχών κράτος. Κατά συνέπεια, δύσκολα μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι γενόμενες κρατήσεις μπορούν να υπερβαίνουν το ποσό της καταβληθείσας συντάξεως. Μολονότι είναι βάσιμη, η ερμηνεία αυτή παρουσιάζει ωστόσο το μειονέκτημα ότι δημιουργεί τον κίνδυνο ανισορροπίας σε βάρος του αρμόδιου για τη χορήγηση των παροχών κράτους. Το κράτος αυτό μπορεί, συγκεκριμένα, να βρεθεί στη θέση να υποχρεωθεί από τον κανονισμό να χορηγήσει παροχές σε είδος ως εάν ο ενδιαφερόμενος ήταν δικαιούχος συντάξεως βάσει μόνον της νομοθεσίας του κράτους μέλους αυτού, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να εισπράξει εισφορές από το σύνολο των εισοδημάτων του στις περιπτώσεις που, βάσει του επιλεγέντος τρόπου υπολογισμού, αυτές υπερβαίνουν το ποσό της καταβαλλόμενης συντάξεως. Η υποχρέωση αυτή μπορεί να δημιουργήσει, σε ορισμένες περιπτώσεις, αδικαιολόγητα ευνοϊκές περιστάσεις υπέρ ασφαλισμένων που λαμβάνουν από το αρμόδιο κράτος ελάχιστο μόνον τμήμα των συντάξεών τους [25].

23 — Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 15ης Ιουνίου 2000, C-302/98, Sehrer (Συλλογή 2000, σ. I-4585).

24 — Απόφαση Terhoeve, προπαρατεθείσα, σκέψη 45.

25 — Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Ολλανδική Κυβέρνηση παραθέτει το παράδειγμα της περιπτώσεως κατά την οποία, στο πλαίσιο του καθεστώτος που εξετάζεται στην υπόθεση αυτή, η φινλανδική σύνταξη αντιπροσώπευε μόνον το 5 % των εισοδημάτων από το σύνολο των συντάξεων που λάμβανε ο δικαιούχος της, ενώ το 95 % των εισοδημάτων αυτών προέρχονταν από άλλο κράτος μέλος.

41. Η κατάσταση αυτή είναι ασφαλώς λυπηρή. Ωστόσο, στον βαθμό που η διατύπωση του άρθρου 33 είναι σαφής υπό την έννοια αυτή, απόκειται αποκλειστικά στον κοινοτικό νομοθέτη να κρίνει αν πρέπει να επιφέρει διόρθωση.

III — Πρόταση

42. Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, εκτιμώ ότι στο ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο πρέπει να δοθεί η εξής απάντηση:

«Το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως έχει ενημερωθεί και τροποποιηθεί από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983, όπως έχει τροποποιηθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) 3096/95 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, δεν απαγορεύει στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο, δυνάμει του άρθρου 27 του κανονισμού αυτού, για τη χορήγηση των παροχών να περιλάβει στη βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών ασθενείας με τις οποίες επιβαρύνεται ο δικαιούχος συντάξεως οφειλομένης από το κράτος αυτό τις καταβαλλόμενες από άλλο κράτος μέλος συντάξεις, εφόσον όμως λάβει υπόψη του, κατά τον υπολογισμό του, την περίσταση ότι μπορεί να έχουν παρακρατηθεί για τον λόγο αυτό εισφορές από το τελευταίο αυτό κράτος μέλος.»